

Reactie Energie-Nederland op consultatie Implementatiewet richtlijn energie-efficiëntie

Algemeen

Energie-Nederland steunt het uitgangspunt dat bij deze implementatie zoveel mogelijk bij de bestaande beleidslijnen voor energiebesparing in Nederland wordt aangesloten. Om de ambities en energiebesparingsdoelen uit de Richtlijn te bereiken ziet Energie-Nederland de beste kansen via de nu al gebruikte beleidsinstrumenten. Dat werkt sneller en beter dan implementatie met geheel nieuw beleid.

Op grond van het wetsvoorstel is duidelijk dat de uiteindelijke implementatie grotendeels op een later moment, via de uitwerking van lagere regelgeving, zal plaatsvinden. Wij vragen u op voorhand om de voorgenomen wijzigingen (in o.a. Besluiten, Regelingen) daarbij op eenzelfde wijze voor te bereiden en tijdig voor consultatie open te stellen. Zo wordt voor veel van de in artikelen 10 en 11 van de Richtlijn genoemde verplichtingen voorgesteld om met dit wetsvoorstel een wettelijke grondslag op te nemen (in de Wet implementatie EU-richtlijnen energie-efficiëntie, de Elektriciteitswet 1998, de Gaswet en de Warmtewet). Een nadere uitwerking zal vervolgens plaatsvinden in het Besluit kostenoverzicht energie. De regels in artikel 10 en 11 van de Richtlijn hebben mogelijk grote impact op (de bedrijfsvoering van) leveranciers. Dit wetsvoorstel geeft echter nog geen inzicht in de wijzigingen die later in het Besluit kostenoverzicht energie worden uitgewerkt. De gevolgen van implementatie van de Richtlijn op dit vlak zijn op dit moment dus nog niet volledig in te schatten. Het is dan ook van belang dat Energie-Nederland in een vroeg stadium de mogelijkheid krijgt om advies te kunnen geven over de wijziging van het Besluit.

Artikelsgewijs (artikelen van de Richtlijn)

Artikel 7

Het hanteren van het 'Nationaal energieakkoord voor Duurzame Groei' als basis voor de implementatie van energiebesparingsbeleid ondersteunt Energie-Nederland van harte. Wij zijn van mening dat met de implementatie van artikel 7 via de continuering en intensivering van het huidige beleid – gebaseerd op een vrije markt voor energiebesparingsdiensten – de juiste aanpak wordt gekozen om het eindgebruik van energie te beperken. Een verplichting past niet in de Nederlandse beleidscontext, is niet in het 'Nationaal energieakkoord voor Duurzame Groei' opgenomen en heeft bovendien geen aantoonbaar groter effect dan een vrije marktbenadering met prikkels bij de eindverbruiker.

- Niet duidelijk is welke afspraken uit het 'Nationaal energieakkoord voor Duurzame Groei' meetellen voor de 1,5% doelstelling. Deze zouden bovenop bestaand (EU) beleid moeten komen om te kunnen tellen.
- Niet duidelijk is of Nederland met artikel 7 de 1,5% -besparingsdoelstelling nu wil bereiken zonder of mét de toepassing van lid 2. van artikel 7 – en zo ja onder toepassing van welke van de vier (a, b, c,

d) opties. Overigens lijkt ons de opmerking in paragraaf 3.1 van de MVT over het meerekenen van warmtekrachtkoppeling niet geheel juist, aangezien dit onder optie c) van Art.7 lid 2 wél zou kunnen.

Artikel 8

De werkbaarheid van aanvullende voorschriften in het Activiteitenbesluit om een keer in de vier jaar een energie-audit uit te voeren zal afhankelijk zijn van de precieze invulling van de voorschriften. Voor de energiesector lijken aanvullende energie-audits niet erg relevant aangezien het voor elektriciteitscentrales de 'core business' is om energie efficiënt te zijn. Het zou daarom onwenselijk zijn als de voorschriften in het Activiteitenbesluit zullen leiden tot administratieve lastenverzwaring voor de energiesector.

Artikel 9

Hoewel het overgrote deel van de gebouwen in Nederland waarin met een collectief systeem koude aan gebruikers wordt geleverd een meetpunt heeft bij het leveringspunt waarop de afname uit het collectieve systeem gemeten wordt, is de levering van koude voor huishoudelijk gebruik minimaal. Economisch is het niet rendabel om individueel te bemeteren en af te rekenen en wordt het 'koude comfort' in de tariefstelling voor het leveren van Warmte meegenomen. De vraag kan dus worden gesteld of het noodzakelijk is om dit voorschrift te implementeren in de Wet implementatie EU-richtlijnen energie-efficiëntie. Wel is het van belang hierbij onderscheid maken tussen kleinverbruiker (niet bemeterd) en grootverbruiker (wel bemeterd).

Een afnemer moet advies en informatie krijgen bij de installatie van een slimme meter. Deze informatie moet leiden tot een goede benutting van de mogelijkheden van een slimme meter. Met dit wetsvoorstel wordt voorgesteld om de partij die de slimme meter bij een kleinverbruiker installeert, meestal de netbeheerder, te verplichten om deze informatie te verstrekken. Dat kan echter alleen betrekking hebben op de basisinformatie over de mogelijkheden van de slimme meter. De netbeheerder mag deze diensten niet zelf aanbieden.

Artikel 10

In paragraaf 5.5 van de Algemene Memorie van Toelichting staat vermeld dat: "Gelet op de introductie van de slimme meter wordt het economisch niet verantwoord geacht om in die gevallen waarin afnemers niet beschikken over een slimme meter de frequentie van de facturering of factureringinformatie te verhogen. Via de slimme meter kunnen afnemers een tweemaandelijks verbruiks- en kostenoverzicht krijgen. Het vaker ter beschikking stellen van dit soort informatie bij niet-slimme meters leidt zowel voor afnemers als voor energieleveranciers tot uitvoeringslasten terwijl de komende jaren alle afnemers, voor zover zij daarvoor kiezen, een slimme meter tot hun beschikking krijgen." Energie-Nederland gaat er van uit dat met de wijziging van het Besluit kostenoverzicht de frequentie (1 x per jaar overeenkomstig het huidige Besluit kostenoverzicht energie) bij afnemers zonder slimme meter definitief wordt vastgelegd.

- Niet duidelijk is of in de situatie dat de afnemer zelf een verhoogde informatie- en facturatiefrequentie afsprekt met de leverancier, de leverancier een vergoeding mag vragen voor de verhoogde uitvoeringslasten in relatie tot deze service.

Artikel 10 lid 3a bepaalt dat voor zover er gegevens over de energiefacturering en energieverbruiksverleden van de eindafnemer beschikbaar zijn, deze op zijn verzoek beschikbaar worden gesteld voor een door hem aangewezen hem aangewezen aanbieder van energiediensten.

In de Algemene Memorie van toelichting valt hierover te lezen dat “Voor kleinverbruikers van elektriciteit en gas is reeds geregeld dat netbeheerders om niet kwartier-, uur- en dagwaarden verstrekken. Er zijn voldoende wettelijke grondslagen om leveranciers te verplichten om deze groep afnemers inzage te geven in het voormalige energieverbruik, maar dit vraagt nadere uitwerking.”

- Niet duidelijk is om welke wettelijke grondslagen het hier gaat.
- Op welke wijze gaat er in het bepalen van de minimumeisen die worden gesteld aan de gegevens op de factuur(-informatie) rekening worden gehouden met het aanbieden van de factuur(-informatie) op energiemanagementsystemen?
- In de MvT wordt aangegeven dat ‘Ook wordt de grondslag opgenomen om dit voorschrift voor alle groepen verbruikers uit te werken, bijvoorbeeld in het Besluit kostenoverzicht energie.’. Wat wordt nu precies bedoeld met ‘alle groepen verbruikers’: alleen grootverbruikers, maar dan voor zowel elektriciteit, gas als warmte of toch ook kleinverbruik?

Een leverancier kan slechts voldoen aan haar opgelegde verplichtingen indien de leverancier ook de beschikking heeft over of toegang heeft tot de gevraagde informatie. De verplichtingen die hier op leveranciers kunnen worden opgelegd, worden beperkt door de rol van de netbeheerders. De netbeheerder ontsluit immers informatie via de ‘P4 poort’ ofwel in het toegankelijk meetregister. De leverancier kan deze bronnen slechts raadplegen voor zover sprake is van een contractuele relatie met de eindverbruiker.

- Zullen er ook nadere verplichtingen voor netbeheerders tot verstrekken van gegevens aan leveranciers worden opgenomen in een wettelijke bepaling? Of worden die verplichtingen elders in de wetgeving voorzien?

Artikel 10 lid 3e schrijft voor dat de afnemer op zijn verzoek tijdig informatie en kostenramingen krijgt in een vorm die een vergelijkingen van aanbiedingen op basis van gelijke criteria mogelijk maakt. Omdat het Besluit kostenoverzicht energie al voorschriften bevat over daarmee samenhangende informatie wordt ook voor dit artikel voorgesteld dit nader uit te werken in het Besluit. In de Algemene Memorie van Toelichting wordt vermeld dat er in de praktijk al veel websites waarmee consumenten energiekostenramingen, aanbiedingen of factureringinformatie kunnen vergelijken.

- Niet duidelijk is wat nu precies bedoeld wordt met ‘...leveranciers op verzoek van de afnemer binnen redelijke termijn vergelijkbare energiekostenramingen op basis van gelijke criteria moeten verstrekken.’
- Niet duidelijk is of dit besluit ook van toepassing zal zijn op warmte? Het is zeer complex om vergelijkbare energiekostenramingen te maken voor warmte. Dit lijkt ook niet zinvol aangezien warmte een gereguleerd product is.

- Wordt met de opmerking in de Memorie van Toelichting een voorzet gegeven dat met de verwijzing naar een vergelijkingssite door leveranciers, op een praktische en kosteneffectieve wijze wordt voldaan aan de verplichting van de Richtlijn? De vraag is dus gerechtigd of nadere wettelijke regeling in dit kader nodig is aangezien leveranciers klanten al aanbiedingen doen die vergelijkbaar zijn. Tegelijkertijd wordt in het kader van het wetstraject STROOM en het afschaffen van de 'vangnetregulering' al gewerkt aan meer transparantie en het verbeteren de vergelijkbaarheid van aanbiedingen voor consumenten.

In de MvT wordt aangegeven dat "Van de mogelijkheid in de richtlijn om een afwijkend meet- en factureringsbeleid te voeren ten aanzien van gas dat alleen wordt gebruikt voor het koken in huishoudens (met externe warmtelevering) wordt geen gebruik gemaakt." Waarom wordt hier geen gebruik van gemaakt? Dit levert onnodige kosten op voor het sturen van factureringsinformatie voor een zeer laag en nauwelijks te beïnvloeden verbruik.

Artikel 11

Voorgesteld wordt om in de Elektriciteitswet 1998, de Gaswet, de Warmtewet en de Wet implementatie EU-richtlijnen energie-efficiëntie een grondslag op te nemen deze bepalingen verder uit te werken. Op basis van deze grondslagen kan in het Besluit kostenoverzicht energie worden geregeld dat voor verstrekking van de factuur of het verbruiks- en indicatief kostenoverzicht geen kosten in rekening gebracht mogen worden. Dit sluit overigens niet uit dat energieleveranciers een voordeel geven aan afnemers die kiezen voor elektronische facturering en factureringsinformatie. Deze verplichting zou zich moeten beperken tot het verschaffen van basisinformatie. Toepassingen op de slimme meter op het gebied van bijvoorbeeld energiemanagement waarbij de klant meer inzicht krijgt in zijn verbruik en energiebesparing vallen in het 'vrije domein'. Leveranciers bieden hiervoor al producten en diensten aan. Het toekennen van een rol hierbij voor de netbeheerder werkt marktverstoring. Ook in het 'Nationaal energieakkoord voor Duurzame Groei' wordt deze rol juist toebedeeld aan de leveranciers.

Artikel 14

Hoewel de implementatie van adequate kostenbatenanalyses bij nieuwe installaties en ingrijpende renovaties pas later, in het Activiteitenbesluit milieubeheer, is voorzien merken wij graag alvast op dat dit echter niet mag leiden tot onnodige administratieve verplichtingen. Energie-Nederland bepleit daarom soepele regelgeving inclusief uitzondering voor kostenbatenanalyses waar dat op voorhand niet zinvol is: bij kerncentrales, bij afgelegen CCS-locaties, bij piek-/backupcentrales (lid.6) alsook op basis van de bepalingen in lid 4 (negatieve uitkomst van overheids-kostenbatenanalyse). Ook mag een situatie met een potentieel aanwezige maar onzekere warmtevraag niet leiden tot een WKK-verplichting.

Op welke manier zullen de kosten en de baten van industriële warmtebenutting tegen elkaar afgewogen zullen worden? Met welke criteria zal rekening gehouden worden? Aangezien de benutting van industriële warmte ten behoeve van stadsverwarming zeer locatie specifiek is zou de afweging om warmte toe te passen ook regionaal gemaakt moeten worden en niet nationaal moeten worden opgelegd.

Indien er meerdere industriële installaties zijn die een stadsverwarmings- of koelingsnetwerk kunnen voeden zal een afweging gemaakt moeten worden welke bron benut gaat worden, o.a. op basis van kosteneffectiviteit en beschikbaarheid.

Artikel 19

In de Memorie van Toelichting (pagina 9) wordt gesteld dat met het WWS (woningwaarderingstelsel dat energiezuinigheid meeneemt in de woningwaardering en dus in de max. huur) het probleem van de split incentive is opgelost. Dat is echter maar deels het geval. Het WWS waardeert slechts gebouwgebonden energiemaatregelen en niet gebieds-gebonden maatregelen. Dat komt juist omdat er sprake is van een split incentive en een huurverhoging nu geen automatische compensatie van een lagere energierekening heeft bij gebieds-gebonden maatregelen. De keuze van het Ministerie om het streefcijfer van artikel 3 te baseren op eindverbruik in plaats van primair verbruik geeft hieraan ook geen extra prikkel. Hiervoor dient, met name voor de woningbouw-/huursector, nog een oplossing gezocht te worden.

Verwijzingen

Wijziging Wet implementatie EU-richtlijnen energie-efficiëntie

Artikel I onderdeel B van het wetsvoorstel stelt een wijziging voor van artikel 2 van de Wet implementatie EU-richtlijnen energie-efficiëntie. In artikel 2 na het zesde lid moeten vier leden worden toegevoegd (leden 7 t/m10).

Klopt het dat het thans geldende artikel 2 van de Wet implementatie EU-richtlijnen energie-efficiëntie slechts 3 leden telt? Invoegen van voorgestelde tekst na het zesde lid zou dan onjuist zijn.

Dienovereenkomstig zal in artikel I onderdeel D de verwijzing naar genoemde leden in het voorgestelde nieuwe artikel 6 lid 2 Wet implementatie EU-richtlijnen tevens moeten wijzigen.

Energie-Nederland is beschikbaar voor nadere toelichting op en het beantwoorden van vragen naar aanleiding van deze reactie op de consultatie Implementatiewet richtlijn energie-efficiëntie.